

zează opere constituind repere certe în arhitectura secolului al XX-lea: pavilionul german la Expoziția Internațională din Barcelona, Casa Tugendhat din Brno, Crown Hall și alte pavilioane la Illinois Institute of Technology, clădirea administrativă a societății Bacardi din Mexic, proiectul pentru Convention Hall din Chicago (sală polivalentă pentru 50 000 de persoane), Seagram Building la New York ș.a.

În S.U.A., principiile Bauhaus-ului sînt transpuse și adaptate de Mies în condițiile noilor realități ale unei civilizații tehnologice foarte avansate; aici, în lucrările din ultimele trei decenii de activitate, se cristalizează o viziune a ordinii și sincerității, a unei logici riguroase duse pînă la ultimele sale consecințe. În prezența operei arhitecturale a lui Mies întîmput poate adînci rezonanțe ale muzicii lui Bach, care, după opinia lui Debussy, «... în pofida severei discipline pe care o impunea acest mare maestru Frumuseții, (...) a dobîndit puțința de a se mișca cu acea liberă fantezie mereu reînnoită, care ne uimește încă în vremea noastră».

Meritul lucrării lui Werner Blaser este acela de a fi reușit — într-o prezentare cronologică, grafică și iconografică impecabilă, cu numeroase detalii constructive, însoțită de texte proprii de interpretare sau citate din cele ale lui Mies și care se încheie cu o biografie sintetică ce cuprinde toate datele activității — să desprindă selectiv acele opere semnificative (locuințe particulare, clădiri de locuit în blocuri înalte, clădiri administrative și de învățămînt etc.) care definesc personalitatea și locul lui Mies van der Rohe în arhitectura veacului nostru.

Arhitectura lui Mies ne poate apărea uneori ca fiind de un ascetism excesiv, poate inuman abstractă în perfecțiunea ei; nu putem însă nega efortul creator și abnegația pentru a ajunge la asemenea soluții cristaline, în care structura, detaliul, spațiul, volumul construit, mobilierul (să nu uităm scaunul de la Barcelona) sînt — sau cel puțin încearcă să fie în limite umane acceptabile — expresia adevărului absolut.

Și poate că pagina cea mai frumoasă a studiului de față și care ne pune cele mai multe întrebări este imaginea unui perete al Institutului de chimie al Institutului tehnologic din Illinois, cu schelet metalic și panouri de cărămidă aparentă, de uimitoare precizie, triumfător acoperit de iederă.

Arh. SIMON JULMAN

Cronica subiectivă

MOBILA STIL

În lupta pentru nemurire, obiectele înving uneori oamenii. Durează mai mult. Dar să nu uităm că ele sînt făcute de oameni tocmai ca să transmită peste veacuri aspirația acestora la nemurire.

Din nemurire, omul a făcut, paradoxal și explicabil, ținta vieții sale. Casele durabile, urmașii, obiectele de preț, arta, gloria. Lumea, o imensă întîmplare, a fost reflectată în teatru, asociindu-se dorința de a o ordona și controla, creîndu-se personaje a căror viață se știe cum se termină. Mai mult, omul a fost curios să vadă de ce au rămas nemuritori oamenii celebri, reconstituindu-le viața în teatru.

HAPPENING-UL de azi nu e, în fond, decît un protest față de finalitatea implacabilă a oricărui fenomen (Ce ne trebuie artă care să stea în muzee? Putem să ne bucurăm și o oră, o clipă, de ceva efemer. De ce arta să fie mai durabilă ca noi?).

Nu putem spune că oamenii adună obiecte de preț, vechi, mobile din alte epoci, ca să pună mîna pe o clipă de nemurire. Că o mobilă în plus înseamnă o siguranță în plus. Dar ceva din asta e adevărat. Așa cum viziunea idilică asupra trecutului face și ea parte din firea noastră. Ne-a venit prin literatură, studiul istoriei și mai tîrziu prin filme.

Era frumos, desigur, mai ales pentru nobili. Și astfel, burghezii secolului al XIX-lea vor decoruri aristocratice ca să se simtă nobili. «Poporul» descoperă decorul luxos și «nobilii» decorul popular. La goana după antichități se adaugă cea după obiecte din etnografia continentelor, de preferință vechi.

Obiectele și mobila stil Ludovic X, popular, englezesc, italian, spaniol etc., mai vechi de o sută de ani — condiția pentru vechime — umplu casele burghezilor și chiar intelectualilor — pentru că de ei discutăm — din mijlocul secolului al XX-lea. Pentru că acum intelectualii Europei aceluiasi secol vor să se simtă burghezi. Stilul Biedermayer este foarte apreciat. Mobila veche nu poate face față atîtor cereri. Ea s-a mai stricat, iar populația s-a mai înmulțit.

Există trei feluri de mobilă «veche»: mobilă stil autentică, foarte rară, mobilă «de stil», care mărturisește că este o imitație a stilului «cutare», foarte cerută de «păturile mijlocii», și falsurile, mobila învechită prin diverse mijloace, care se vinde drept autentică.

Oamenii de cultură o preferă pe cea autentică, la care admiră fiecare zbîrcitură, privesc cu duioșie fiecare carie, înțelegînd diferența dintre original și copie. Dar poate că e mai cîștit să admiți o copie decît să umbli după original, această cursă după autenticul altor timpuri însemnînd o negare mult mai completă a prezentului în care trăim totuși.

Cum rămîne cu mobila modernă? Desigur că cel mai normal este să trăiești pe toate planurile în timpul căruia ți aparții. Măcar pînă la apariția «tunelului timpului». Dar universul omului de azi e foarte asemănător cu al vecinului, e industrializat în mare parte. Și de aici poate veni dorința de originalitate manifestată prin alegerea mobilei stil, mobilă care se evidențiază, în afară de calitățile subiective, prin cantitatea de muncă pe care o conține, prin calitatea ireproșabilă a execuției. Ea exercită o seducție, atît prin forme — grațioase sau masive — prin prezență, dar mai ales prin încărcătura de semnificații pe care o aduce cu sine, prin gîndurile ce se țin în jurul ei în legătură cu raul misterios sau, dimpotrivă, urmărit de generații, în ceața timpului de unde vine.

Însă originalitatea de a avea mobilă stil s-a răspîndit atît de mult în Europa, încît acum e mai original să nu fii original, adică să ai mobilă cît mai modernă.

Astfel, e mult mai modern într-un decor de o vîrstă cu concepțiile noastre, să stea unul-doi emisari din alte timpuri, decît să viețuim între dantelele bunicelor.

Chiar dacă unele concepții și idei de bază, eterne credem noi, ne vin tocmai de la străbunii greci.

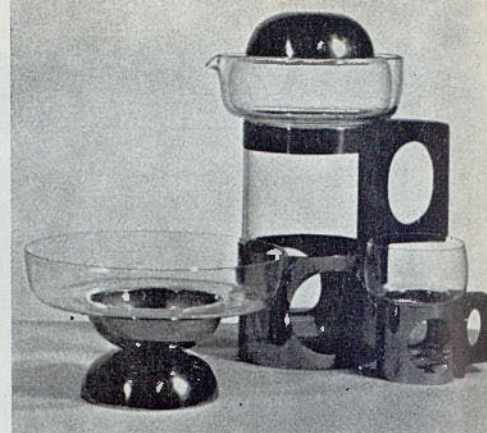
Arh. ALBA DELIA POPA

1

1. Serviciu complet (ca tipuri de piese) pentru ceai și cafea; piesele mari, filtre electrice, «ibricul» cu coadă lungă — pentru foc, completate de setul de pahare și farfurii.

2. Alt serviciu pentru băuturi calde, piesele de sticlă glisind în suporturi de inox. În acest caz inoxul are rol de a susține și prelua cantitatea de căldură.

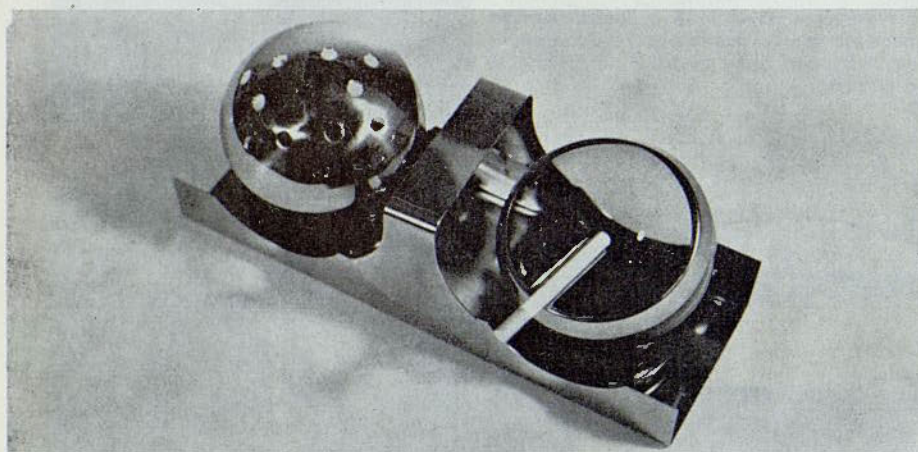
2

8

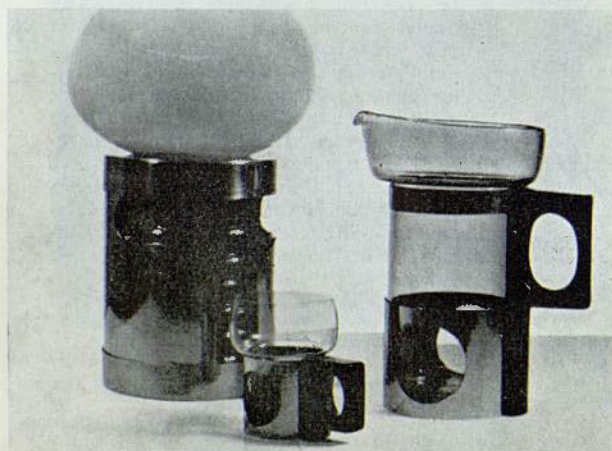
7

9

10

11

7. Combinații modulate între sticlă și inox.

8.—9. Complet pentru fumat compus din: suport de inox cu două scrumiere și capac-suport pentru țigări.

10. Alături de paharul pentru băuturi calde, o altă scrumieră.

11. Serviciu cu depozitare verticală pentru compoturi și fructe.

12. Împreună cu altă tavă-servici de două persoane.

13. Același, fără vasul superior. O tavă de sticlă este împărțită în două de o bandă de inox.

14. Tavă de servit cu lăcaș pentru tacături și pine.

12

3. Tavă obișnuită sau ajutînd la o depozitare sigură, prin lipsa sau atașarea plăcii cu perforații.

3

4. Filtru electric și recipient pentru foc, împreună cu paharul de sticlă și farfuria asimetrică de inox. Prin plasarea asimetrică a paharului rămîne loc pentru servicii sau prăjituri mici.

4

5. Fructieră de sticlă cu picior de inox. Setul de cupe pe care-l conține poate să sprijine direct sau pe piciorul universal.

6

6. Pe același picior (ne greșit) într-un recipient închis, se poate ține orice merită să fie văzut, păstrat sau mîncat.

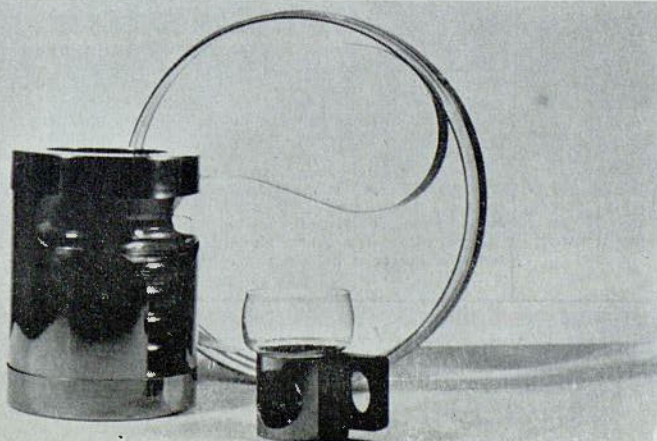
5

**UTIL
FRUMOS**

STICLĂ — INOX

VIORICA COLPACCI, reprezentantă a I.C.I.E.P. al M.I.U., a expus în toamna anului 1973, în cadrul atelierului 35, design de ceramică și sticlă, încă o încercare binevenită de a căuta noi înfățișări produsului de serie. Printre obiectele prezentate au fost și combinații de sticlă și inox, obiecte al căror număr a crescut pînă în prezent, în urma unui contract cu Fabrica „Metaloglobus”.

De remarcat faptul că în simbioza dintre sticlă și inox, economicitatea (inoxului) a jucat un rol important, ca și lipsa ambutisărilor și a operațiilor complicate.

13

14

